

РЯТІВНИКИ З ТРЕТЬОГО „Б“

У Ніжин-озеро випустили кілька сотень рослиноїдних рибок – біологічних меліораторів. Жовтень – найкращий періодів для зарибнення водойм в Україні.

Учні 3-Б класу школи № 15, їхні батьки та класний керівник Лариса Петренко.

Перш ніж зарибнити водойми, учні та їхні батьки прибирали територію. Потім випустили в озеро досить велику рибку – віком 3-4 роки, масою 250-300 г, аби особини не загинули. Відтепер в Ніжин-озері плавають білі амури і товстолобики, які з місячного віку за добу з'їдають рослинної їжі більше, ніж важать самі. Вони очистять водойму від синьо-зелених водоростей, ряски. Учасники екопроекту сподіваються, що через декілька років Ніжин-озеро перетвориться на справжню перлинку: зникнуть застійні зони, гниль процеси, зайвий осот.

Невтомні третьокласники вирішили продовжити роботу із зарибнення рослиноїдними особинами інших ніжинських водойм. Природа не все здатна подолати сама!

ЗАВДАННЯ ВІД ПУСТУНЧИКА „РИБКА-ЖАРТ“

⊙ Із частин яких риб складено цю фантастичну тварину?

Передплатний індекс 89454

Петренко Лариса,
учитель початкових
класів ЗОШ № 15
м. Ніжина,
заслужений учитель
України

Головний редактор:

Дарія Біда, тел.: (032) 236-71-24,
e-mail: dabida@mis.lviv.ua

Дизайн і верстка: Каріне Мкртчян-Адамян

Підписано до друку 19.10.17,
формат 60x84/8.
Друк офсетний. Наклад 12 000 прим.
Адреса редакції: 79038, м. Львів,
а/с 9838. Надруковано в друкарні
ТОВ "Видавничий дім „УКРПОЛ“.

Юний іхтіолог

(твое ім'я та прізвище)

№27/2017
ЛИСТОПАД

НАУКОВО-ПОПУЛЯРНА ТЕМАТИЧНА ПРИРОДНИЧА ГАЗЕТА ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ

ЖИВИ, РИБКО, ВЕЛИКА І МАЛЕНЬКА!

Чи здогадуєшся ти, що природа сама про себе дбає? Ріки, озера, водосховища і ґрунт самоочищуються. Як це відбувається? Забруднена вода змішується з водою водойми, частинки бруду поступово осідають на дно, органічні речовини розкладаються завдяки розчиненому у воді кисню. Очищують воду і найпростіші організми (коловертки, рачки, молюски). Мікроорганізми гинуть під впливом сонячних променів. Улітку водойми очищуються швидше, ніж у холодну пору року. Що більша водойма, то швидше вона відновлюється.

Але здатність водойм до самоочищення (особливо малих) не безмежна. Якщо у водоймі в теплий час року вода каламутна, а її поверхня влітку покривається щільним килимом „зелені“, з'являються неприємні запахи, газоутворення, замулюється дно, гине риба – водойма не справляється із забрудненнями і заболочується.

Що ж робити, якщо озеро, де всі звикли купатися і ловити рибу, озеро, яке живить водою все місто, раптом почало подавати тривожні ознаки екологічного лиха? Ми можемо подбати про природу!

Щоб очистити воду у Ніжин-озері, ми вирішили зарибнити його травоядами. Ці риби – справжні санітари озер. Вони з'їдають водорості й зайві органічні рештки, пропускають крізь себе воду, наче фільтрують її. Риби очищають водойму, перетворюючи брудну воду на питну.

Лариса Петренко

ДОВІДНИК РОЗУМНИКА

Ніжин-озеро і річка Остер з'єднані каналом. Зарибнення озера травоядами важливо, бо: ⊙ озеро стане розплідником риб-меліораторів Остера; ⊙ риби очистять воду; ⊙ сповільниться заболочення навколо озера й підтоплення осель ніжинців.

ЩО У ТЕБЕ НА СНІДАНОК, РИБКО?

Деякі риби живляться рослинною їжею, червами, молюсками, рачками, комахами. Вони не мають зубів, а дрібну поживу всмоктують через трубкоподібне рило, загнуте донизу.

Молодь **амура** активно харчується дрібним планктоном, хробаками. Дорослі амури поїдають різноманітні рослини і не лише під водою. **Амури** вистрибують з води і умудряються об'їдати рослини навіть на висоті 50–70 см над поверхнею водойми! Зуби амура стрижуть навіть очерет та осоку.

АМУР

ТОВСТОЛОБИК

Через ненаситну пристрасть до поїдання водоростей **товстолобика** назвали „річковою короною”. Він ротом фільтрує зацвілу, зелену і каламутну воду. На зиму впадає у сплячку у заглибинах нешвидких річок. При різких голосних звуках – сильних сплесках, гуркоті мотора, пострілах – товстолобики разом високо вистрибують з води і можуть „пірнути” в моторний човен.

Величезні косяки **оселедців** живляться дрібними рачками.

КИТОВА АКУЛА

КОСЯК ОСЕЛЕДЦІВ

Найбільші риби (**китові, велетенські акули**) живляться планктоном. Вони плавають з відкритим ротом і набирають у нього воду, в якій є планктонні організми. Зябра акул, наче фільтри, проціджують воду, а планктон залишається у пащі.

БІЛА АКУЛА

Полювати на людей може **біла акула**. За нагоди ця ненажера вихоплює людей з човнів. Небезпечні для людини й інші акули: чорнопера, блакитна і тигрова.

Не кращу славу, ніж акули, мають прісноводні риби **піраньї**. Маленькі кровожерні створіння перевершили усіх риб-хижаків. Нападаючи на риб, водоплавних птахів, звірів та людей у воді, піраньї викидають з їхнього тіла шматки м'яса і миттю обгризають до кісток.

ПІРАНЬЯ

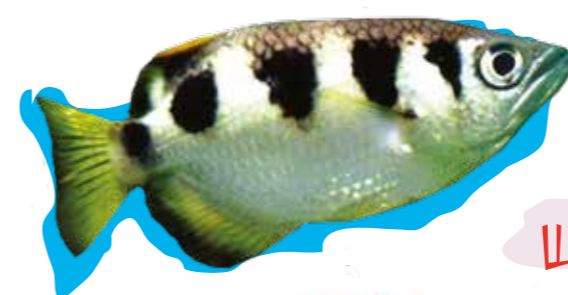

Форель живиться в основному комахами.

Невелика рибка **бризкун** добуває наземних комах. Вона підпливає до берега, вибирає зручну позицію і, висунувшись з води, влучним струменем (може сягати 5 м!) води збиває комах у воду і одразу поїдає їх.

ФОРЕЛЬ

БРИЗКУН

Що у прислів'ях правда?

1. Пчучається, як риба у воді.
2. Щоб рибку з'їсти, треба у воду лізти.
3. Риба шукає, де глибше, а людина – де ліпше.
4. На кожну рибу їдок знайдеться.
5. Німий, як риба.

ВІДПОВІДЬ. Кожне прислів'я можна піддати сумніву: 1. Риба мулястий стрибун може „втопитися”, якщо її тримати лише у воді. 2. Річковий вугор може вилазити на сушу і деякий час там жити. 3. Риба-місяць, риба-меч, бризкун живуть біля поверхні води. 4. Зовсім непридатне в їжу м'ясо молот-риби. Не можна їсти отруйних риб. 5. Деякі риби можуть видавати звуки плавальним міхуром (бурчання, писк, рокотання, мукавання).